

ГЛАВНА ПРОКУРАТУРА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Получено № 07.04.1998 г.
Вх. № 3486

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД 4
Д.К. № 17/К.9.8/98
Дата 07.04.1998

СТ А Н О В И Щ Е

НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На вниманието на
г-н А. МАРТОВ

8.04.98

ОТНОСНО: Предложението на Министерски съвет на Република България до Конституционния съд за тълкуване на чл. 119, ал.1 от Конституцията на Република България

С предложението си Министерският съвет на Република България иска да се издаде тълкувателно решение дали Конституцията на Република България предвижда задължително съществуването на Военна колегия към Върховния касационен съд и респективно военни прокурори към Главна прокуратура на Република България.

Внимателният анализ на предложението налага да се подчертае, че то е неоснователно по следните съображения:

1. Съгласно чл.119 ал.1 от Конституцията, правораздаването в страната се осъществява от Върховен касационен съд, Върховен административен съд, апелативни, окръжни, военни и районни съдилища. В тази разпоредба на Конституцията не са предвидени други военно-съдебни институции, освен военните съдилища.

При буквално тълкуване на този текст би трябвало да се приеме, че освен тези изрично изброени военни съдилища, не са задължителни други такива - равнопоставени или висшестоящи военно-правораздавателни институции.

Направеното изброяване на съдилищата не е в абсолютен йерархически ред. Върховният касационен съд и Върховният административен съд не се намират в йерархическа зависимост и са напълно независими едни от друг. В ал.2 от чл.119 е предвидена възможност за създаване със закон на специализирани съдилища, които са извън изброените в ал.1 и не са йерархически съотнесени към тях. В този ред на аргументи не може да се приеме, че Конституцията е определила на военните съдилища статут на окръжни съдилища или районни такива, или че се касае за съдилища само от един йерархически ред. Понятието военни съдилища е родово и е съпоставено с други съдилища по отношение на компетентността им с оглед субекта на деянието. То обхваща, както първоинстанционните военни съдилища така и висшестоящите такива - въззивни и касационни.

Конституцията като е предвидила съществуването на военни съдилища в чл.119 ал.1 , наред с общите съдилища е вложила особено съдържание с оглед на специализираната материя, разследвана от военната прокуратура и решавана от военните съдилища , относно военната служба и въпросите , свързани с отбраната на страната и националната сигурност в мирно и военно време. Изложеното съображение се отнася и до най-висшата съдебна инстанция - Върховния касационен съд , който по Конституция осъществява върховен съдебен надзор за точно и еднакво прилагане на законите от всички съдилища, включително и от военните . Горното налага съществуването на Военната колегия към този най-висш съд , в която да работят магистрати с необходимата квалификация за прилагане на специфичната материя по въпросите за отбраната и въоръжените сили.

Липсата на Военна колегия към Върховния административен съд не е аргумент в подкрепа на искането на Министерски съвет . Съгласно чл.125 ал.2 от Конституцията , Върховният административен съд , се произнася по спорове за законността на актовете на Министерския съвет и министрите , които са граждански лица , включително министрите на отбраната и на вътрешните работи. Поради изложеното не е било необходимо да се създаде Военна колегия към този съд.

Считам, че изложеното в мотивите към исканото становище на Министерския съвет , че само наличието на Военна колегия към Върховния касационен съд , предполага съществуването на Военна прокуратура в структурата на Главна прокуратура на Република България , е необосновано и противоконституционно.

Съгласно чл. 127 от Конституцията , прокуратурата има и други правомощия извън участието в граждански и административни дела - т. 4 и поддържане на обвинението по наказателни дела от общ характер - т. 1 , които правомощия са пряко свързани със съда.

Прокуратурата привлича към наказателна отговорност лицата , които са извършили престъпление - т.1 , упражнява надзор при изпълнение на наказателните и принудителните мерки - т.2 , предприема действия по отмяна на незаконосъобразни актове - т.3 от чл.127 на Конституцията . Тези конституционни правомощия на прокуратурата , ясно показват , че структурата на прокуратурата не може сляпо да следва структурата на съдилищата. Разпоредбата на чл.126 от Конституцията , следва да се тълкува в смисъл , че на съд от определен ранг , трябва да съответства прокуратура от същия ранг , с оглед правомощията на прокуратурата по участие в съдебното производство . Вътрешната структура на съда и на съответстващата му по ранг прокуратура , не следва и не може да са идентични , т.е. на Гражданска колегия /брачно или фирмено отделение / към Софийски градски съд , би следвало да съответства Гражданска колегия в Софийска градска прокуратура .

Прокуратурата на въоръжените сили осъществява ръководство и

контрол на по-долу стоящите в йерархията военни прокуратури , към които има и военни следователи.

По изложените съображения , съществуването на Военна прокуратура към Главна прокуратура на Република България не е в изключителна пряка зависимост от съществуването на Военна колегия към Върховния касационен съд.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР НА РБ:

ИВ: ТАТАРЧЕВ /

07. 04. 1998 г.
СОФИЯ
ЕК /ВН